

Roll No. ....

144

Total No. of Questions : 16]

[Total No. of Printed Pages : 7

SS

2067

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

FUNDAMENTALS OF e-BUSINESS

(Commerce Group)

(Punjabi, Hindi and English Versions)

(Evening Session)

Time allowed : Three hours

Maximum marks : 50

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪਿਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪਿਪਰ-ਕੋਡ 144 ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।

(ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।

(iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

(iv) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ (ਭਾਗ-ੳ, ਭਾਗ-ਅ, ਭਾਗ-ੲ ਅਤੇ ਭਾਗ-ਸ) ਹੋਣਗੇ ।

ਭਾਗ-ੳ

(v) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ 1 ਅੰਕ ਵਾਲੇ 6 ਉਪ ਭਾਗ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਾਕ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ/ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ/ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ/ ਭੁੱਲੇਪੱਖੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ।

ਭਾਗ-ਅ

(vi) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 7 ਹਰੇਕ 2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 5 ਤੋਂ 10 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਭਾਗ-ੲ

(vii) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 8 ਤੋਂ 14 ਹਰੇਕ 4 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ । ਇਸ ਭਾਗ ਤੋਂ ਕੁਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 15 ਤੋਂ 20 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ।

ਭਾਗ-ਸ

(viii) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 15 'ਤੇ 16 ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ 6 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ, ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ 3-4 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

(2)

ਭਾਗ-ੳ

1. (ੳ) ਲੋਕ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ : 1
- (i) ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ
- (ii) ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਬੈਂਕਿੰਗ ਲਈ
- (iii) ਈ-ਮੇਲ ਲਈ
- (iv) ਇਹ ਸਾਰੇ
- (ਅ) ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ : 1
- ਸਕੈਨਰ ਇੱਕ ..... ਯੰਤਰ ਹੈ ।
- (ੲ) D.O.S. ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 1
- (ਸ) ਕਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਈਬਰ ਜੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? 1
- (ਹ) ਸਾਈਫਰ ਟੈਕਸਟ ਕੀ ਹੈ ? 1
- (ਕ) ਠੀਕ ਜਾਂ ਗਲਤ ਲਿਖੋ : 1
- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਡਿਪਾਸਟਰੀ ਖਾਤੇ ਖੋਲੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ।

ਭਾਗ-ਅ

2. ਸੈਂਟਰਲ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟ ਕੀ ਹੈ ? 2
3. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮੇਬਲ ਰੀਡ ਓਨਲੀ ਮੈਮੋਰੀ ਕੀ ਹੈ ? 2
4. ਉਪਭੋਗਤਾ ਤੋਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ । 2
5. ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਕੀ ਹੈ ? 2
6. ਸਾਈਬਰ ਕੈਸ਼ ਕੀ ਹੈ ? 2
7. ਈ-ਵਪਾਰ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਲਿਖੋ । 2

ਭਾਗ-ੲ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ :

8. ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਲਾਭ ਲਿਖੋ । 4
9. ਈ-ਮੇਲ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਿਖੋ । 4

(3)

10. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਈ-ਵਣਜ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ । 4
11. ਈ-ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਕੀ ਫਾਇਦੇ ਹਨ ? 4
12. ਪ੍ਰੋਕਸੀ ਸਰਵਰ ਦੇ ਲਾਭ ਲਿਖੋ । 4
13. ਈ-ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ? 4
14. ਈ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚਾਰ ਫਾਇਦੇ ਲਿਖੋ । 4

ਭਾਗ-ਸ

15. ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ ? 1+5=6

ਜਾਂ

ਸਮਾਰਟ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਸਮਾਰਟ ਕਾਰਡ ਦੇ ਲਾਭ ਲਿਖੋ ।

16. ਈ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੀ ਹੈ ? ਈ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਿਖੋ । 1+5=6

ਜਾਂ